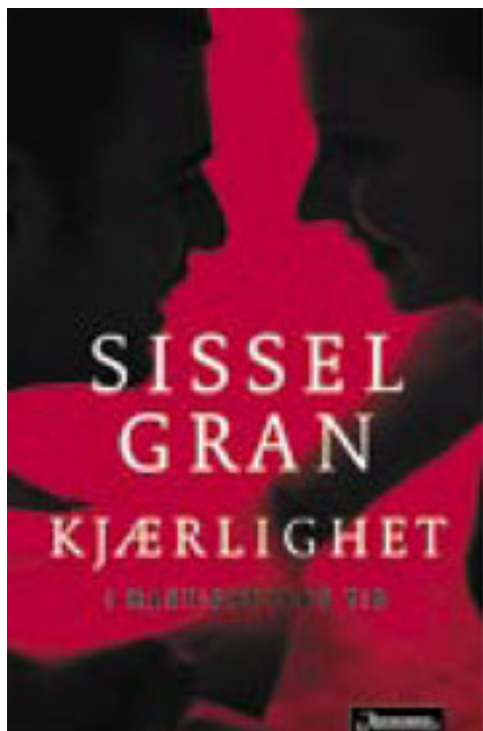

Kjærlighet i hastighetens tid

Tor Grønbech

Sissel Gran **Kjærlighet i hastighetens tid** Aschehoug, 2004. Kr 349. 335 sider. ISBN 8203227244

Dette er en bok om *paret*, den imaginære skikkelsen som svever over og i de to som utgjør et par. Forfatterens budskap er at det kreves mental konsentrasjon og følelsesmessig arbeid for å få paret til å vokse. Personene kan vokse og trives, men når vanskelighetene melder seg får man ikke i pose og sekk. Det må personlige forandringer til for å skape et par. Her introduseres begrepet *det moderne paret som lever i hastighetens tid*. De klassiske kjærlighetsidealene er romantikk og erotikk, men det moderne paret har i tillegg tatt opp i seg tanker som vennskap og demokrati. Vennskap er behovet for fortrolighet, støtte og interesse fra den andre, og demokrati er maktfordeling, problemløsning, kompromisser og retten til å reise seg fra forhandlingsbordet å gå. Dermed gis en retten til å skille seg hvis en taper i fordelingen av makt eller ydmykes og krenkes på personlige verdier og grenser.

Forfatteren spør om parforholdet i fremtiden virkelig vil ta opp i seg vennsksaps- og demokrati-idealene, om både lidenskapen og vennskapet kan leve i paret. Hastighetens tid henspiller på det turbo-liv med tidsklemme og krav på alle kanter som tårner seg opp og tærer på parets grenser. Paret kan skrumpe helt inn, og tilbake sitter bare foreldrene. Da er det fare på ferde.

Men hva er et par? I bokens to innledningskapitler tar forfatteren for seg hva et par er, og definerer nærmere kjærlighetsbegrepet. I de neste fire kapitlene kan vi lese om hvordan det kan gå fra vondt til verre; hvordan små bekker kan bli til flommer av konflikter. Vi inviteres inn i parets rom sammen med forfatteren. I dette rommet lykkes hun i sin hensikt med å skape møter som engasjerer, interesserer og bare sjelden kjeder.

Det er to ting som bærer gjennom hele teksten. En ekte omsorg for paret. For at paret må få leve og få forrang. Og kunnskaper fra klinisk erfaring som renner ut av en skarp og levende penn. De store aha-opplevelsene står ikke i kø, men gjenkjennelsen og innsikten som forfatteren ønsker å skape smyer seg innpå en. Vi blir påminnet om temaer vi alle kan kjenne oss igjen i. – Ja, det er akkurat slik parlivet er, er en tanke om ofte kommer under lesningen. Her er det ikke forskeren og analytikeren som taler, men journalisten, fortelleren og formidleren. Bruk av korte vignette underbygger teksten, samtidig som et bredere bilde enkelte steder trekkes inn fra familieforskningen.

Spørsmålet hva som kan gjøres for å få kjærligheten til å vare, besvares i de to siste kapitlene. Dette er jo det evige spørsmålet som kunne fortjent en egen bok, i tillegg til de utallige som allerede er skrevet. Men ett viktig svar er at personlige forandringer ikke kommer uten smerte, og menneskets evne til å tåle, utholde og regulere vanskelige følelser er en viktig forutsetning. For å gå løs på dette trenger man viljen til å ville det, for å si det slik et nordnorsk par forteller i boken; vi må stå han av.

Budskapet er at kjærligheten kan få plass i hastighetens tid. Noe av svaret ligger i en gjenerobring av langsomheten. De parene som klarer seg, har evnen til å senke tempoet, lande i seg selv. Det kan gi en åpenhet som kan forene lidenskap og vennskap.

I floraen av samlivslitteratur star denne boken seg meget godt. Det er gledelig at en norsk psykolog gjennom sin profesjonalitet formidler seg på så direkte og forståelig måte. Hun fortjener mange lesere.